

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre ; 2012 yılında yaşlı nüfus olarak tabir edilen 65 yaş ve üzerindeki nüfus 5,7 milyon kişi, bunların toplam nüfusa oranı %7,5'tir. 2023 yılına gelindiğinde bu nüfus 8,6 milyon kişiye, oranı ise %10,2'ye yükselecektir. 2023'te 8,6 milyon olan yaşlı nüfus (65 ve üzeri yaştakiler) 2050'de 19,5 milyona, 2075'te ise 24,7 milyona çıkacaktır. Yaşlı nüfusun toplam nüfusa oranı 2023'te %10,2'ye, 2050'de %20,8'e yükselecektir.

Çeşitli nedenlerle yaşlı vatandaşlarımızın büyük bir bölümü hayatını yalnız başına idame ettirmeye çalışmaktadır. Yaşlılık insan yaşamının zorlu bir dönemidir. Bu dönemde sosyal destekten yoksun olduğunda yaşam daha da zorlaşmaktadır.

Hayatın akışı içinde yakınlarının kendilerine daha fazla zaman ayıramayacağı gerçeğini kabul eden yaşlılar; kendi evlerinde, alıştıkları ortamda yaşamlarını tek başına da olsa hayatın tüm zorluklarına karşın sürdürmek durumunda kalmaktadır.

Yaşa bağlı gerilemeler yüzünden yatağa bağımlı olmasa da, hastaneye gitme, elektrik-su faturası ödeme, ilaçlarını sağlama, günlük alış-verişini yapma, bankadan emekli aylığı çekme gibi konularda bir başkasına gereksinim duyulduğunda yaşlıyı destekleyen, vergi gibi hukuksal konularını izleyen, belli işlerini koordine eden, yaşamını kolaylaştırıcı önlemler alan birilerinin varlığı önem kazanmaktadır. Küçük yerleşim birimlerinde yaşamını tek başına sürdüren yaşlıların çevresindekiler tarafından denetlenmesi, gereksinimlerinin karşılanması daha kolay olmaktadır. Ancak büyük yerleşim birimlerinde bu sorun yaşanmakta, yaşlı vatandaşlarımızla ilgili üzücü haberler sık sık basına yansımaktadır. Sağlık sorunlarından kaynaklanan sıkıntıların takip ve tedavisinin yapılamamasının yanı sıra, yaşlıya ait paranın gasp edilmesi, yaşlının izni olmadan aile bireyleri tarafından kullanılması veya yaşlıya ait mal varlıklarının onun rızası olmadan elinden alınması ve kullanılması şeklindeki ekonomik istismarlar da yaşanmaktadır.

Ankara İlimizde yalnız yaşayan yaşlı ve engelli bireylerin sağlık/bakım ve sosyal yaşam standartlarının yaşam-destek hizmetleri ile korunması ve yükseltilmesi amacıyla 7 gün 24 saat esasına dayalı olarak evden bir düğmeye basmanızla acil durumlarda sosyal bakım ve destek gereksinimiyle kesintisiz hizmet vermeyi amaçlayan yaşlı ve engelliler için "Yaşam-Destek Hizmeti Projesi" başlatılmış, aylık belli bir abonman ücreti karşılığında hizmete devam etmektedir. Bu ve benzeri uygulamaların geliştirilerek yaygınlaştırılması , hizmeti sadece ekonomik gücü olanın değil gereksinimi olan tüm bireylerin alması ve insan onuruna yaraşır yaşama hakkına, şansına sahip olması gerekir.

Açıklanan nedenlerle sağlık açısından yaşlı vatandaşlarımızın sürekli takibini sağlamak, yaşlıya danışmanlık yapmak, istismara maruz kalan yaşlının yasal müdahalede bulunabilmesi için rehberlik yapmak, istismarı hazırlayan koşulları belirleyip gerekli önlemler almak, bu konuda kurumların işbirliğini sağlamak için gereken önerilerde bulunmak amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca "Meclis Araştırması" açılmasını arz ve talep ederiz. 19/03/2013

Dr. Celal DİNÇER
İstanbul Milletvekili

899. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Özper ÖZEL	Mamış	
Hayden ALAR	Kocaeli	
Melika ÖNER	İstanbul	
Muberrrem İplik	Karadeniz	
Engin Özkan	Samsun	
Özge Özkan	Aydın	
FAIK TUNAY	İSTANBUL	
Ömer Süha ALDAN	Miğla	
Tufan Köse	Görsin	
Bülent Kınaylı	Ankara	
Ramiz Topal	Anasay	
Sedef Küçük	İstanbul	
Özge Özkan	Samsun	
Ali Özgürhan	İstanbul	
Artur Artur	Marmara	
Özkan Özkan	İstanbul	
Sinan Aygün	Ankara	
Hüseyin Aygün	TUNCELİ	
Musa Özkan	İstanbul	
Kazım Kurt	ETK	
Doğan SİFAK	NİĞDE	
Engin ALTAN	SİNOP	
İzzet Çetin	Ankara	

GEREKÇE

Ülkemizde bulunan yaşlı vatandaşlarımız bilindiği üzere Özel Kurumlarda, Resmi Kurumlarda, aileleri ile ev ortamında ya da yalnız yaşamaktalar. Özel kurumların pahalı olmaları, hem özel hem de resmi kurumların yaşlının kendi gerçek ortamını ve aile ortamını sağlamaması nedeniyle yapay ortam olarak düşünülmesi nedeniyle tercih edilmemektedir. Bunun yanı sıra yaşlılarımızın bu tür kurumlara yerleştirilmesi ataerkil toplumumuzda çevre tarafından da hoş karşılanmamaktadır. Ayrıca yapılan çalışmalar kurumların olanaklarının yeterli olması durumunda da, bu kurumlarda yaşayan yaşlıların ve hizmet verenlerin genellikle doyumsuz ve mutsuz olduklarını göstermektedir.

Aileleri ile birlikte yaşayan yaşlılar ve aile üyeleri de çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Geleneksel olarak aile içinde bireylerin bakımından ve ev işlerinin yürütülmesinden sorumlu olan kadının giderek artan oranda çalışma yaşamına girmesi ile ev içindeki görevlerinde aksamalar olmuş, evde bakım ve hizmet bekleyen çocuk, yaşlı, hasta ve sağlıklı bireyler etkilenmiş, beliren sorunlar aile içi ilişkilerde sorunlara yol açmıştır. Yalnız yaşayan yaşlılar ise yaşlılıkla cırtaya çıkabilen fiziksel, psikolojik ve sosyal tüm sorunları ile kendi kendilerine baş etme durumunda kalmakta, kimi zaman sorunlarını çözümleyebilmekte kimi zamanda sorunlarının çözümünü rastlantılara bırakmaktadırlar. Sağlıklı çözümlenemeyen sorunlar giderek büyümekte yada daha karmaşık hale gelmektedir.

Oysa bilindiği gibi Anayasamızın "Sosyal Güvenlik Bakımından Özel Olarak Korunması Gerekenler" başlığını taşıyan 61. maddesinde " Yaşlılar Devletçe korunur. Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir." denmektedir. Dolayısıyla yaşlı vatandaşlarımızın bakımdan birinci derecede sorumlu olan aile bireylerinin yaşam kalitesi için evde bakım hizmetlerinin kurumsallaşması, yalnız yaşamak zorunda kalan yaşlı vatandaşlarımızın ise sürekli takip ve korunması, sadece vicdani bir görev değil, Anayasa'mızın da yüklediği bir sorumluluktur. Yaşlılara bakım hizmetini yalnız ekonomik gücü olanın değil, gereksinimi olan tüm bireylerin alması ve insan onuruna yaraşır yaşama hakkına sahip olduğu düşüncesi araştırma komisyonu talebimizin gerekçesini oluşturmaktadır.